

DE TRIBUNE

Redactieadres:

D. J. WIJNKOOP, N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:

J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.

Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Stille — Een «Vakverenigingsleider». — Voor het Socialisme? — Medebezitters. — De «vooruitgang» der arbeidersklasse. — Droeve Gevolgen. — Van de Afdelingen.

Stille.

Terwijl het in ons eigen landje zoo stil is, als de achterlijkheid van onze economische toestand maar toelaat, gist het en woelt het in de gansche wereld.

Europa staat in Noord en Zuid in vlam, en in het midden rookt het. In Azië wil de rust evenmin in China als in Japan of Indië, evenmin in Perzië als in Aziatisch Turkije of Arabië terugkeeren. In Afrika gist het over de gansche Noordkust, van Egypte tot Marokko, en vormen zich in het Midden en Zuiden met den Kongo en de nieuwen Staat van het Vereenigd Zuid-Afrika nieuwe problemen. De imperialistische en ook innerlijke onrust van de Vereenigde Staten neemt met den dag toe, en met de kapitalistische ontwikkeling van Zuid-Amerika zijn ook daar zoomin de buitenlandsche als de binnenlandsche conflicten van de lucht. En zelfs het verre Australië wordt van alle kanten in het wereld-gewarrel getrokken. Het is met Indië, Amerika, Engeland en Japan door te nauwe banden verbonden, dan dat het daarbuiten zou kunnen blijven, en ook daar neemt met de uitbreiding van het kapitalisme de scherpe strijd van kapitaal en arbeid zijn modernen, Amerikaanschen en Europeeschen vorm aan.

En onderwijl zeult de crisis of depressie in Europa voort, en wordt zooveel mogelijk door het kapitaal gebruikt om nieuwe aanvallen te doen op reeds veroverde posities van het proletariaat. Gelijk in Engeland de mijnwerkers slechts door uiterste inspanning en te nauwer nood zich tegen de door het kapitaal uitgebuite nadelige loongevolgen van de chronische depressie wisten te verzetten, zoo staan in Duitschland waarschijnlijk de brouwers en de lucifersmakers, de tabaksbewerkers en de arbeiders in de gloeikousjesindustrie voor het gevaar van aanvallen op hun loonen. Aanvallen die door de kapitalisten te gemakkelijker zullen worden gedaan, nu door de nieuwe belastingen het verbruik duurder en dus geringer wordt, en ook daardoor nieuwe groepen van arbeiders zonder werk komen. En in Zweden is de crisis regelrecht het uitgangspunt geworden, vanwaar het van de jonge kracht der arbeiders versted staande kapitaal thans een gewelddadigen uitval doet naar de economische macht van de arbeidersklasse.

Ook elke politieke beweging wordt door de heerschende kapitalistische klassen natuurlijk scherp uitgebuit tegen de arbeiders. De spokige reis van den roover op den Russischen troon door Europeesche wateren wordt door den reformist op den Franschen ministerstroon, door Briand, thans nog de hoop der revisionisten,¹⁾ gebruikt om de

¹⁾ „Wat sommige onzer vrienden er ook over denken en zeggen, voor ons is het ministerie Briand een stap vooruit,” is de aanvang van het **hoofdartikel** van Hardyns in de *Vooruit* van 2 Aug., het Vlaamsche hoofdorgaan der Belgische werkliedenpartij, dat ronduit en niet in revisionistische geheim-dialektiek, zooals *Het Volk* van 30 Juli, de partij van Briand kiest. In hetzelfde nummer van *Het Volk*, waarin in het hoofdartikel het scherp-revisionistisch standpunt ten opzichte van Briand wordt uiteengezet, moest een *Weekblad* ingelegd worden, waarin Van der Goes zijn bekende aanval op onze Soc. Dem. Partij deed. Merkwaardige coincidentie!

medewerking van de Fransche Regeering bij het „bewaken” der Russische revolutionairen te „bevestigen.” De opstand der Katalaansche groote en kleine bourgeoisie te Barcelona wordt door de dynastie, de priesters, de jezuiten, de generaals en de adel van Madrid, tezamen vormende de financiers oftewel woekeraars en parasieten van Spanje, gebruikt ten gunste van een bloedige geweldpolitiek tegen de opkomende macht van de revolutionaire organisaties der Spaansche arbeidersklasse. De evenals onze anti-revolutionaire nationalistische en imperialistische zgn. christendemokratische kleine bourgeoisie onder aanvoering van den Weener burgemeester Lueger gebruikt zijn Duitsch patriotisme, evenals Kuyper zijn Hollandsch, om het aanzien van het parlement, waarin door A. K. de georganiseerde arbeiders te snel de macht zouden krijgen, neer te halen en tevens om door nationalistische ruzies de organisaties en demonstraties der arbeiderste breken. Zelfs de nooit-volprezen Jong-Turken gebruiken reeds hun strijd tegen het *oud* regime, om de opkomende *nieuwe* beweging en organisatie van de arbeidersklasse in hun rijk met het geweld, dat tevens tegen de andere vijanden dient, te fnuiken.

Zoo is het leven rondom de stille, waarin ons Hollandje op het oogenblik vegeteert. In de lucht en in het water worden met verblindende snelheid de miljoenen gesmeten, die door het uitgebuite arbeidende volk in moeitevol gezwoeg worden opgebracht. Het imperialisme, de zucht naar uitbreiding voor het nationale kapitaal over de wereld, en de strijd tegen de arbeidersklasse in het eigen land, vormen de polen van de politiek der wereldmachten en der opkomende kapitalistische landen. Overal is de bourgeoisie, onmachtig om in het gezicht van den nieuwen vijand, de arbeidersklasse, nog de oude economische en politieke veeten met haar vroegere vijanden uit te vechten, bezig zich in de armen van het imperialisme te werpen. Kan het, dan blijft ze zich het rose manteltje der democratie omhangen, gelijk in Frankrijk. Kan het wegens de grooté macht en het inzicht der arbeidersklasse niet meer, een arbeidersklasse die zoo krachtig is dat ze den schijn van democratie direkt tot een werkelijke arbeidersdemocratie zou maken gelijk in Duitschland, dan werpt de bourgeoisie ook dien schijn weg, al is ze zelfs daar niet zoo onwijs of ze beproeft telkens weer met frases de revisionisten, de zwakkelingen van het proletariaat te vangen. Maar met of zonder schijn van democratie, tegenover de onmacht om eigen veeten nog uit te vechten, in het gezicht van de noodzakelijkheid dus om hoe dan ook een evenwicht te vinden onder elkaar en een eenheid, een centrale macht te vormen naar buiten voor het imperialisme, naar binnen tegen de arbeidersklasse, tevens in het belang van de voor het imperialisme en tegen het proletariaat noodige militaire macht, tucht, „gezag” en „orde” roept de bourgeoisie overal naar het karakterloos „gezag”, naar den „krachtpatser” zonder principes, in staat die dubbele taak te voldoen. Vandaar o.a. de versterking der monarchale macht in Engeland, vandaar het hernieuwd gezag van Wilhelm II na zijn débacle van het vorig jaar, vandaar het herleven van den schim van Zarskoje Selo, vandaar het gejuich om Aristide Briand, vandaar het geloof der revisionisten in den braven Keizer van Oostenrijk, vandaar de populariteit van Teddy Roosevelt. Zij allen, de dikke Eduard, de

Reisekaiser, de beul Nikolaas, de reformist Briand, de oude Frans Jozef en de tijgerjager Teddy zijn de „helden” der groot-bourgeoisie, die diktoriale macht behoeft om zonder skrupules het proletariaat en de wereld, de arbeiders en de gansche aarde te kunnen uitbuiten en verwoesten, om op het oogenblik en in de naaste toekomst zooveel mogelijk winst te kunnen maken. En tegenover deze geweldige feiten van economischen en politieken aard, tegenover deze meer en meer gecentraliseerde diktatuur van de bourgeoisie durft de revisionist nog van verbetering in het lot der arbeidersklasse bazelen!

En nu naar ons kleine landje terug. Wij hebben geen Lueger maar een Kuyper; nog geen „socialistische” ministers maar liberaliseerende revisionisten. Bij ons was en is de Oranje-dynastie en zijn toebehooren meest te onbeduidend om een persoonlijke rol te spelen. Wij moeten het voor het oogenblik met den jovialen Theo doen in plaats van met een dikken Eduard; Theo Heemskerk de man eenerzijds van de nationalistische christelijke kleine en reaktionaire standen, anderzijds o.a. van de imperialistische financiers en de koloniale bourgeoisie. En het „gezag” bij ons zoo goed de leuze van klerikaal en liberaal als bij onze groote naburen ook. Zoo klein als we zijn, zoo heeft toch het kleine anti-revolutionaire advocaatje en krachtmannetje van Amsterdam, Mr. De Vries, zijn herkiezing in de Amsterdamsche gemeenteraad en het gejuich bij klein en groot evengoed aan deze leuze te danken, als de reformistische advocaat Briand om dezelfde reden als Minister-president van Frankrijk allerwege omjubeld werd. Maar zoo min als in Frankrijk Jaurès de beteekenis van Briands succes vat, zoo min als hij het door zijn reformistisch optimisme vatten kan, zoo min begrijpen bij ons de »optimisten» der S. D. A. P. de ware beteekenis van Mr. De Vries' herkiezing. De S. D. A. P. voerde de verkiezing in Amsterdam VI evenals Vrijzinnig-Democraten en het liberale Vooruitgang tegen den klerikalen wethouder. Men zie slechts het strooibiljet, de verkiezings-advertentie en het debat dier Partij.

Maar het ging zoo min bij deze verkiezing als vroeger bij de zaak Traanberg-Edelman of de zaak-Gulden c.s. voor of tegen een klerikalen of liberalen wethouder of burgemeester. Het ging voor of tegen het kapitalistisch gezag, voor of tegen de gansche kapitalistische orde, een orde en een gezag, die in Rusland voorsnog een Nikolaas en een Stolypin, in Frankrijk Briand en Millerand, in Holland een Kuyper en een Heemskerk, in Amsterdam een liberalen Van Leeuwen en een anti-revolutionairen De Vries als krachtmannen voor de bourgeoisie noodig doet zijn.

Ook in de stille van het kleine Holland werkt het kapitalisme voortdurend aan zijn machtspositie. En de S. D. A. P., in zijn «marxistisch» zoowel als in zijn revisionistisch deel onmachtig om de *nationale*, Hollandsche karaktertrekken van dit groote internationale streven van het zich allerwegen ook politiek concentreerende kapitalisme in al zijn schijnbare tegenstrijdigheid te ontdekken en aan de arbeiders te verklaren, en ernaar te handelen, blijft wat ze in de laatste jaren was, de meest loyale oppositie van Z. M. het Kapitaal.

De Soc. Dem. Partij daarentegen, in het heden de toekomst van het proletariaat vertegenwoordigend, gaat ook in de stilheid van ons landje voort met haar opklarend werk omtrent en haar felle oppositie

tegen de gansche politiek van het Kapitalisme. Haar inzicht in de wereld-politiek zooged als in de Hollandsche onder de arbeiders van Nederland verbreidend is onze Partij er zeker van in de beslissende oogenblikken van onzen strijd haar invloed niet te zullen missen.

Partijgenooten, nu de verkiezingen definitief voorbij zijn, werkt met de stille kracht van onze krant, die onzen vijanden en lasteraars ten spijt blijft bestaan, en met onze brochures, maar . . . werkt.

WP.

Een „Vakvereenigingsleider!”

Over den heer Gompers, die in Frankrijk door syndicalisten en reformisten en in ons land door de voornaamste leiders der vakbeweging met open armen werd binnengehaald, hebben wij reeds een paar opmerkingen gemaakt. Nu men echter van revisionistische zijde dezen man nog meer heeft opgehemeld — Spiekman, de bekende opportunist-in-beginsel heeft o. a. den lezers van *Het Volk* voorgerekend, dat meneer Gompers in Amerika precies zoo de juiste taktiek volgde om de arbeidersbeweging groot te maken als hij, Spiekman, b.v. dit in Rotterdam doet — en *Het Volk* nu onderscheid heeft gemaakt tusschen Gompers, die hier komt als vertegenwoordiger der arbeiders in Amerika en Gompers als politiek persoon, nu kan het geen kwaad, nogeens meer uitvoerig na te gaan, wat de heer Gompers eigenlijk is en vooral ook, wat zijn verhouding is tot de Amerikaansche arbeidersbeweging en de Amerikaansche arbeiders.

Wij geven daarom in de eerste plaats weer, wat ons Duitsch hoofdorgaan, de *Vorwärts*, schrijft naar aanleiding van het verslag van een vergadering te Berlijn, waar de heer Gompers ook aan de vakvereenigingsmannen is „voorgesteld” door de chefs der Duitsche vakvereenigingen, waar ook vragen konden worden gesteld, die meneer Gompers als gast al of niet kon beantwoorden, kortom, waar dezelfde komedie is gespeeld als in Amsterdam of in Parijs, dezelfde echt-Amerikaansche vertooning van humbug, vertoon en huichelarij. De *Vorwärts* dan schrijft:

Over de voordracht van meneer Gompers zouden wij veel kunnen zeggen, maar daar de leider der Amerikaansche Federation of Labour geen sociaaldemocraat is, hebben wij geen oordeel te vellen over zijn onsocialistische beschouwingen inzake de kwestie der immigranten¹⁾. Het kan slechts onze taak zijn, die zaken, welke hij verkeerd voorstelt, weer recht te zetten.

Dat de heer Gompers den moed had, de mededeelingen van sociaaldemocratische bladen over de rigoureuze behandeling, die de immigranten ondergaan door de Amerikaansche overheid, ronduit voor valsch te verklaren, dat kan slechts degenen verbazen, die Gompers niet kennen: den Gompers, die bv. in November 1908 de leugen durfde te verspreiden, dat de verkiezingskosten van onzen partijgenoot Eugen Debs door republikeinsche kapitalisten zouden zijn bijeengebracht en die, toen van hem geëischt werd dezen laster te bewijzen, ook niet 't geringste materiaal voor zijn bewering kon bijeenbrengen. Men mag er dus niet over versteld staan, wanneer meneer Gompers de waarheid mishandelt en den Amerikaanschen „commissaris voor immigratie” — onder wiens toezicht duizenden ongelukkige arbeiders op de ruwste en meest wreede manier worden behandeld, zoodra zij den bodem van het „vrije” Amerika betreden — verdedigt tegen de Duitsche socialistten. Alleen: de goede man had niet zoo onvoorzichtig moeten zijn om zich op de *New Yorker Volkszeitung* te beroepen, het sociaaldemocratisch orgaan, dat juist op de scherpste en meest doeltreffende manier een veldtocht tegen de wijze van uitvoeren van de Amerikaansche wet op de immigranten heeft gevoerd.

De *Vorwärts* bewijst dit dan met aanhalingen uit haar New-Yorker broederorgaan.

Tegenover de feiten, die de *New-Yorker Volkszeitung* brengt, moeten alle pogingen van Gompers om de Amerikaansche regeering schoon te wasschen schipbreuk lijden en toen hij een schoon beeld ont-

¹⁾ Inderdaad zou het te veel arbeid kosten, ook de onsocialistische meeningen en daden van vakvereenigingsleiders, die zich als burgerlijk vertoonen, recht te zetten, waar het reeds zooveel moeite en tijd kost, de onsocialistische opvattingen te bestrijden van vakvereenigingsleiders en revisionisten, die zich nog steeds sociaaldemocraten noemen. Men zie als een staaltje hiervan het jongste opstel van F. M. Wibaut in den *Nieuwen Tijd*, waarin hij aantoonde, hoe de voorzitter van het N. V. V. in zake de zorg voor werklozen totaal anti-socialistisch denkt en dien overeenkomstige voorstellen doet.

wierp van het feit, dat elk immigrerend lid eener vakvereeniging onmiddellijk werd opgenomen in de Amerikaansche organisaties, kreeg hij een goed antwoord door een spreker in 'de vergadering die zeide: dan moeten de immigrerende vakvereenigingsmannen toch eerst in 't land toegelaten worden, voor ze in een Amerikaansche organisatie konden komen.

Dat meneer Gompers de beantwoording der vragen, die hem onaangenaam waren, eenvoudig achterwege liet, kan ons niet verwonderen. In Parijs' gebeurde dit ook (In Amsterdam stelde men hem geen „onaangename” vragen, voor zoover wij weten. Red. Trib.) en daar moest hij zich zelfs tegen het verwijt verdedigen, dat hij eenvoudig door de Amerikaansche regeering gezonden zou zijn. Al mag dit dan ook niet 't geval /zijn, uit het optreden van Gompers kan men begrijpen, hoe zulke geruchten in de wereld komen.

Dan heeft de heer Gompers gezegd, dat zijn werk door de geheele Amerikaansche arbeidersklasse werd goedgekeurd. Tegenover deze drieste bewering behoeft men slechts er op te wijzen, dat bij de verkiezingen van 't jaar 1908 in Amerika 614000 sociaaldemocratische stemmen werden uitgebracht.

En of de heer Gompers zich terecht met een hooghartig gebaar afmaakte van de vraag, die hem een sociaaldemocraat deed, *namelijk hoe zijn verhouding was tegenover de burgerlijke partijen*, daarover zou 't een en ander te zeggen zijn. Wie een voordracht over de „vakvereenigingsbeweging” aan deze en aan gene zijde van den Oceaan aankondigt, die mag zich er niet over verbazen, dat Europeesche arbeiders iets meer verwachten te hooren dan een serie van die klinkende frases en dat zij vooral over het groote onderscheid tusschen de vakvereenigingen hier en ginds iets wenschen te hooren . . .

En hiermee genoeg, meer dan genoeg van meneer Gompers, over wiens rede en doen men zich wel met een glimlach zou kunnen heenzetten, wanneer niet de herinnering aan dezen avond onuitwischaar verbonden ware met de herinnering aan het meer dan eigenaardige optreden van „partijgenoot” Legien, die het oogenblik en de situatie geschikt achtte om het socialisme te verzuipen in een stroom van frases over den „echten” en den „onechten” revolutionair (Frasen gericht tegen de Marxisten natuurlijk. Red. Tribune). Partijgenoot Legien vreesde, dat de *Vorwärts* het kwalijk zou hebben opgenomen, wanneer er dien avond geen „discussie” tot stand ware gekomen. Wij voelen niet, wat hem aanleiding gaf, ons op deze manier in het debat te betrekken. Maar dit èene voelen wij: wanneer Gompers' voordracht in 't geheel niet tot stand ware gekomen, benevens deze discussie met de opmerkingen van Legien over het déjeuner (ontbijt) der Württembergsche parlementariërs,²⁾ dan zou de *Vorwärts* en de Duitsche arbeidersklasse niet de geringste schade hebben geleden.

* * *

Tot zoover het hoofdorgaan der Duitsche Partij. Er zijn echter nog een paar opmerkingen te maken ten aanvulling, die wij o.a. ook aan de *Vorwärts* ontleenen. De *Vorwärts* wijst er boven reeds op, dat de heer Gompers gelukkig niet het vertrouwen bezit van alle Amerikaansche arbeiders. Het aantal stemmen op sociaaldemocratische kandidaten uitgebracht, die door den heer Gompers in zijn qualiteit van lakei der Amerikaansche trustleiders op 't felste zijn bestreden, bewijst dit. Maar 't is gelukkig zelfs niet waar op vakvereenigingsgebied.

Op vakvereenigingsgebied hebben de vakvereenigingen, aangesloten bij de Fed. of Labor getracht den „vrede” tusschen kapitaal en arbeid tot stand te brengen, een vrede, die op niets anders uitloopt dan op het sluiten van collectieve contracten, die zòd zijn, dat de arbeiders met handen en voeten gebonden worden en zware boeten moeten betalen bij overtreding van het contract, boeten, die hun eigen „leiders” hun opleggen, een vrede dus, die de Amerikaansche kapitalisten uitnemend past.³⁾

Maar daarnaast ontwikkelt zich in Amerika een andere vakbeweging, die, werkelijk socialistisch, den

²⁾ De revisionistische leider der Duitsche vakvereenigingscentrale maakte van de gelegenheid gebruik om het gedrag der Zuid-Duitsche afgevaardigden, die den koning van Württemberg eer bewezen hebben aan een déjeuner, te verdedigen. De revisionisten verzuimen n.l. geen enkele gelegenheid om elkaars daden te verdedigen.

³⁾ Uitvoerig kan men bv. dien „vrede” in de mijnindustrie, daar, waar een der Gompersche vakvereenigingen heerscht, namelijk de United Mine Workers of America, in de kolenstreken van Illinois beschreven vinden in de Revue de Paris van 1 Maart j.l. Deze vakvereenigingen zijn niets anders dan middelen om de arbeiders af te houden van den klassenstrijd.

strijd tegen de kapitalisten en tegen het kapitalisme niet alleen voert om een „industrielen” vrede tot stand te brengen, maar om de arbeiders zoo sterk mogelijk te maken.

Over deze socialistische vakvereenigingen, waartoe o. a. de Western Federation of Miners behoort, tegen wier socialistische leiders in 1907 door de kapitalisten van Colorado, onder hooge goedkeuring van den president der Vereenigde Staten en van den heer Gompers, het schandelijke proces is gevoerd, dat velen zich nog zullen herinneren, schrijft de *Vorwärts* (van 7 Aug.):

In Denver (Kolorado) kwam in de tweede helft van Juli het jaarcongres der „Western Fed. of Miners” bijeen, waarin de ertsgravers der Weststaten georganiseerd zijn. Dit verbond — hetzelfde, waartegen de mijnbezitters van het Westen sinds 1904 een voorbeeldeloos heftigen strijd hebben gevoerd, die een reeks van gruwzame gewelddaden was — had zich in 1905 aangesloten bij de „Industrial Workers of the World”, en wel als hoofdbestanddeel van deze organisatie, welke de door Gompers geleide conservatieve federatie wilde verdringen. Maar reeds spoedig daarop scheidden zich de wegen der westelijke mijnarbeiders en die van de Industrial Workers, die heden, na eenige jaren van onafgebroken innerlijken strijd en splitsing, nog slechts een secte vormen van geloovigen in de directe actie. In Denver bleek, dat ook de »Western Miners” nog den ouden twist der »Industrial Workers” met zich rondragen, maar gelukkig werd daardoor de vooruitgang van het roemvolle strijdende lichaam niet opgehouden. De oppositie verdedigt in de Western Federatie nog steeds de zaak der Industrial Workers, maar zij bevindt zich nog slechts in een verdwijnend kleine minderheid.

De voorzitter Moyer gaf mededeeling van zeer bevredigende resultaten, die hij *als een triomf van het socialisme* voorstelde. In de laatste jaren werden 230 plaatselijke afdelingen nieuw georganiseerd, waardoor het geheele getal steeg tot 38000. Bovendien zijn er nog ongeveer 15000 onregelmatig betalende leden. Het bericht spreekt zich uit voor de »vereenigde economische en politieke actie” en *veroordeelt de politiek van een Gompers, die bij de vorige presidentsverkiezing weer met de stemmen der arbeiders op sjacher, was gegaan en die aan de verschillende burgerlijke partijen trachtte te verkoopen.*

Gelijk men ziet is de heer Gompers dus ook op vakvereenigingsgebied gelukkig niet meer de vertegenwoordiger der *Amerikaansche arbeiders*, en volgens hetzelfde artikel in de *Vorwärts* schijnt de mogelijkheid zeer groot, dat hij het in de naaste toekomst hoe langer hoe minder zal worden.

v. R.

Voor het Socialisme?

Waarom volgen nog zoo weinig arbeiders onze Sociaaldemocratische Partij, de S. D. P.?

Een van de oorzaken is zeker de schijnbare macht der oude partij, die haar volgers directe voordeelen lijkt aan te bieden, die »wat voor de arbeiders doet”, terwijl ons kleine troepje tot jarenlange machteloosheid schijnt gedoemd. En ja, er zullen er zijn, die ons verwijten die »macht” van onze klassegenooten te bestrijden, te ondermijnen en die daarom naar onze argumenten niet eens willen hooren.

Maar hoe waar ook, deze oorzaken zijn zelve slechts gevolgen van dieper liggende oorzaken, in hoofdzaak van deze: de Nederlandsche arbeiders strijden in massa niet voor het socialisme maar hoogstens voor hervormingen. De leden der S. D. A. P. en de kiezers die achter hen staan (de paar honderd Marxisten daargelaten) zijn niet tegen het socialisme, voorzoover zij het kennen, maar zij maken er zich ook niet warm voor, zij strijden er niet voor, veelal gelooven zij er zelfs niet in. Wel voelen zij dat de arbeiders het ellendig hebben en daarin verbetering moet komen, onmiddellijke verbetering, maar niet klaar genoeg voelen zij hoe weinig verbeteringen onder het kapitalisme te bereiken zijn en nog minder klaar dat van vrijwillige medewerking van de bezittende klasse niets te wachten is. Zij voelen niet de noodzakelijkheid van den onverzoenlijken klassenstrijd, zij voelen niet dat alleen het socialisme uitkomst geven kan. Zij voelen dus ook niet de noodzakelijkheid om voor hervormingen (waarvan zij veel te veel verwachten) zoo te strijden, dat het socialisme nader komt.

Deze omstandigheid heeft weer drie oorzaken. Ten eerste de betrekkelijk groote politieke vrijheid in ons land, die het klassekarakter der regeering verdoezelt en illusies scheidt ten aanzien der burgerlijke democratie.

Ten tweede de geringe samentrekking der bedrijven,

die maakt dat vele arbeiders nog kleinburgerlijk denken, nog illussies van „vooruitkomen” hebben, nog niet duidelijk de mogelijkheid van het socialisme voelen. En 't is wel tekenend, dat bijv. in Leiden de S. D. P. den meesten aanhang vindt onder de arbeiders van het eenige moderne grootbedrijf, de Grofsmederij.

Ten slotte het feit, dat de oude partij de opvoeding van haar volgers tot het socialisme steeds volkomen heeft verwaarloosd. Het Volk is een blad dat uiting geeft aan grieven van arbeiders en anders, maar dat volkomen te kort schiet in het aanwijzen van de oplossing in socialistischen zin. En waar een zoo onvruchtbare akker, als het Nederlandsche proletariaat vormt, nauwelijks wordt bezaaid, hoe zou daar een oogst zijn te verwachten?

Wanneer Van der Goes meent, dat de leden der S. D. A. P. goede strijders niet enkel voor hervormingen (al is het op verkeerde manier) maar voor het socialisme zijn — dan komt dat o.a. omdat hij hen niet kent. En wat de kiezers betreft... laat hij eens een avond huisbezoek doen!

Voordat de strijd ook hier te lande werkelijk gaat voor 't socialisme zullen nog jaren van zwaren arbeid noodig zijn.

V. S.

Medebezitters.

De kapitalistische maatschappijorde heeft zooals men weet, voor de kapitalisten veel aangenaams en vele voordeelen. Daar evenwel op aarde geen vreugde onvermengd is, brengt ook het loonstelsel voor hen, die er het voordeel van genieten, onaangenaamheden met zich.

Ten eerste beschouwen de arbeiders zich uitsluitend als verkoopers hunner arbeidskracht en bekommeren zich er niet om, of het bedrijf waarin zij werkzaam zijn, vooruit gaat. Ten tweede wekt juist deze vorm van loonbetaling revolutionaire gedachten bij hen op, die gericht zijn op de omverwerping van geheel deze heerlijke orde. Geen wonder, dat menige kapitalist — vooral wanneer hij zich beweegt langs de ethische lijn en zich niet alleen om eigen voordeel bekommert, maar het algemeen welzijn, d.w.z. het welzijn van zijn gansche klasse hem ter harte gaat — ijverig zoekt naar middelen om deze misstanden uit den weg te ruimen. Het meest bekende van deze middelen waarmee „sociaal” aangelegde uitbuiters tenminste het eerstgenoemde gebrek willen verhelpen, is het deelen in de winst.

Maar al dergelijke middeljes worden overtroefd door de sociale raadgevingen van den heer Carnegie. De heer Andrew Carnegie heeft het, zooals men weet, door het dooden der concurrentie, door den verbruikers het vel over de ooren te halen en door uitbuiting der arbeiders, die hij bij verzet liet neerschieten, tot staalkoning en tot milliardair gebracht. Evenals de middel-eeuwsche roofridders, bezorgd voor hun zieleheil, op lateren leeftijd de kerk hun vrome gaven wijdden of zelf monnik werden, zoo wil deze moderne roofridder zijne kapitalistische zonden daarmee boeten, dat hij, onder luiden bijval van alle philistines, een deel zijner bij elkaar geroofde miljoenen voor bibliotheken, laboratoria en universiteiten weggeeft en daarenboven nog optreedt als sociale schrijver. Let wel, de feodale ridders besteedden hunne gaven niet aan de door hen beroofde boeren en burgers, maar zij gaven ze den priesters, opdat deze hen in geestelijke slavernij zouden houden en in eerbied voor de toenmaals heerschende wereldorde. En zoo zullen ook Carnegie's miljoenen niet dienen voor de bevrijding der uitgebuite klassen, maar hij wil ze daarmee steviger in geestelijke slavernij houden.

Niet alleen zijn geld, maar ook zijn geest, zijn degelijke ervaring moet voor dit hooge doel dienst doen. Nadat hij als practicus de uitbuiting voor zijn persoonlijk belang uitoefende, zoekt hij die nu als theoreticus in het belang zijner klasse te verfijnen en te vereeuwigen. Als theoretisch schrijver optredend, geeft hij als kundig zakenman zijnen collega's raad, hoe zij „de arbeiderskwestie kunnen oplossen.”

„De vorm van de maatschappijen in aandeelen, maakt het ook den arbeider mogelijk, als aandeelhouder, als ondernemer op te treden. Hierin ligt volgens mijn meening, de oplossing der arbeiderskwestie.... Wanneer wij onze oogen op de toekomst richten, dan zie ik den dag komen, waarop de arbeider naast den kapitalist zijn plaats inneemt als medebezitter der onderneming, terwijl de een zijn koopmanskennis, de andere zijn bijzondere vakkennis en zijn geschiktheid medebrengt, beide bezitters, beide in gelijke mate geïnteresseerd bij het welslagen hunner onderneming in aandeelen, de een onontbeerlijk voor den ander, elk doordrongen van zijn onmisbaarheid voor het succes.”

De staaltrust heeft daarmee al een goed begin gemaakt, „zoodat ongeveer 100.000 arbeiders aandeelhouders zijn in de bedrijven, waarin zij werken, d.w.z. medebezitters zijn en het recht hebben met de grootkapitalisten mee te stemmen en deel te nemen aan de winst.” (Umschau 19 Juni).

De arbeiders medebezitters, daar hebben wij de oplossing. Hoe armzalig staat daarnaast het, eens als sociale, als heldendaad geprezen, aandeel in de winst, waarvan ook de domste arbeider duidelijk begrijpt, dat het slechts dient als zweep, om de arbeiders tot erger afjakkering

aan te zetten. Terwijl het aandeel in de winst een gunst is, die teruggenomen kan worden, is het bezit van aandeelen voor den arbeider een onvervreemdbaar recht.

Met fier opgericht hoofd gaat hij naar de vergadering der aandeelhouders, tot wie hij voorheen slechts met eerbiedige sehroom durfde opzien; want hij is nu medebezitter en mag zelfs met de grootkapitalisten meestemmen.

De voordeelen van dit stelsel liggen voor de hand en wanneer de heer Carnegie zegt: Alle ondernemers zullen ten slotte naar dit stelsel moeten grijpen en zij zullen ondervinden, dat de arbeider die aandeelen bezit voor hen meer waarde heeft dan de arbeider, die zonder zoo'n belang werkt”, dan moeten wij hem, voor zover het tweede gedeelte van deze zin betreft, volkomen gelijk geven. Deze arbeiders zijn door een geldstorting, — daarop komt hun aandeel neer — aan de onderneming verbonden, en wel eene, die hooger rente afwerpt, naarmate zij zich ijveriger afjakkelen. Zij zullen niet staken bij loonsverlagingen, want als medebezitters moeten zij den slechten toestand der onderneming mee doormaken. Zij zullen niet luisteren naar de socialistische opruiers, want zij hebben het in hun macht steeds meer aandeelen te koopen en kapitalisten te worden.

Maar daarmee is het ideaal van den heer Carnegie nog niet bereikt. Ook den arbeider, aandeelhouder, kleeft nog steeds het karakter van loonarbeider aan, waardoor de «wezenlijke» verhouding van kapitalist en arbeider als samenwerkende kameraden eenigszins lijdt. «Altijd, als ik een visschersvloot zie, moet ik er aan denken, hoe daar het ideaal der juiste verhouding tusschen kapitaal en arbeid verwezenlijkt is, dat eenmaal algemeen worden zal: Elke man op de visschersschepen, te beginnen bij den kapitein, tot aan den minsten schepeling is deelgenoot, wordt beloond met een aandeel in de vangst, al naar hun verdienste voor het geheel.» Zooals men weet, komt het, bij de visschers gebruikelijke, achterlijke loonstelsel daarop neer, dat de reeder, wiens eenige «verdiens» daarin bestaat, dat hij de visschers op de hem toebehoorende boot uitzendt, het leeuwendeel krijgt, terwijl bij een slechte vangst de visschers zelfs niet genoeg krijgen om de waarde der versleten kleedingstukken te dekken. Aan deze konsekwentie waagt de heer Carnegie zich evenwel niet: «Dit nieuwe systeem leent zich er bijzonder goed voor, om er op voort te bouwen; slechts moeten de aannemers den arbeiders altijd een zeker minimum verzekeren, voldoende om het eenvoudigst huishouden van een spaarzaam arbeider te onderhouden.» Wij vreezen evenwel voor verzet van de andere ondernemers tegen het braden van deze extra-worst voor de arbeiders. Of men is medebezitter met al de risico van den ondernemer, of men is loonarbeider. Zolang een onderneming bankroet kan maken, kan aan geen harer bezitters een minimum inkomen worden verzekerd. Op deze kapitalistische werkelijkheid zal de schoone droom van Carnegie schipbreuk moeten leiden.

Eene „oplossing der arbeiderskwestie” noemt Carnegie zijn raadgevingen. Maar hij schuift het niet onder stoelen en banken, dat hij daarmee geen oplossing voor de arbeiders, maar een oplossing voor de kapitalisten bedoelt.

Niet bezitters der productiemiddelen moeten de arbeiders worden, maar medebezitters; de parasiteerende kapitalisten blijven de hoofdbezitters. De arbeidende voortbrengers moeten niet de productie bepalen, maar zij mogen meestemmen met de over de productie beslissende kapitalisten. Niet een vooruitgang in de maatschappijvorm, maar een achterlijke loonvorm is het na te streven ideaal. Want verouderde loonvormen, die den schijn wekken van zelfstandig ondernemen of van medebezit, vertroebelen het klassebewustzijn. De geheele poppenkastrij komt daarop neer, de kapitalistische werkelijkheid in stand te houden, maar haar zoo te verdoezelen, dat zij minder prikkelend werkt. Als sociale kwakzalver toont zich Carnegie dezelfde slimme vijand van het proletariaat, die hij als zakenman altijd geweest is.

A. P.

De „Vooruitgang” der Arbeidersklasse.

In ons vorig artikel over dit onderwerp zagen wij dat voor een belangrijk deel der arbeidersklasse — het best georganiseerde, de textielarbeiders — de »vooruitgang” gedurende de laatste twintig jaren een zeer kleine was. De officiële onderzoekingen leerden dit. Wij mochten uit die cijfers het besluit trekken dat voor de groote massa der Engelsche arbeiders, die, zooals overal, niet georganiseerd is, de toestand veel slechter, van vooruitgang wel geen sprake zal zijn.

Datzelfde nu leeren ons ook officiële cijfers uit een ander groot industrieland, het grootste der wereld: Amerika.

Het Departement van Arbeid te Washington onderzocht sinds 1890 ieder jaar de verhoudingen waaronder de arbeiders van een groot aantal ondernemingen van de belangrijkste industrieën in de Vereenigde Staten leven. In de laatste jaren waren het 4169 fabrieken, waar de arbeidstijd en het loon werden onderzocht — en tevens de inkomsten der arbeiders die daar werkten met de prijzen der levensmiddelen, de huren etc. werden vergeleken. De zoo

verkregen getallen konden dan den vooruitgang of den achteruitgang der arbeiders aan toonen.

Men begon met het gemiddelde van het weekloon over de jaren 1890 tot 1900 gelijk 100 te stellen. Hetzelfde deed men met de prijzen der levensmiddelen van den arbeider. En met dien standaard vergeleek men nu de loonen en de prijzen der levensmiddelen van alle jaren tot 1907 toe.

En de vergelijking van beide cijfers, van het zelfde jaar natuurlijk, van de hoogte van het loon en van de kosten van het levensonderhoud, wezen de koopkracht van het loon aan.

Wij geven hier de voornaamste resultaten.

Het geldloon, de hoeveelheid geld die de arbeider ontving, viel van 1890—1894, een tijd van crisis en depressie, van 101 tot 97,7, maar steeg daarna voortdurend tot 122,4 in 1907. Waarlijk, evenals in Engeland, een prachtige „vooruitgang”.

Maar een vooruitgang, waarvan, evenals in Engeland, weer zeer weinig overblijft als men hem met de prijzen der levensmiddelen vergelijkt.

Deze vielen wel is waar van 1890 tot 1896 van 102,4 tot 95,5, inderdaad nog sneller dan het loon in geld, maar sinds 1896 stijgen zij voortdurend en wel van 95,5 tot 120,6.

De loonen stijgen dus van 1894 tot 1907 van 97,7 tot 122,4, de prijzen der levensmiddelen van 95,5 tot 120,6.

Vergelijkt men de twee cijfers met elkaar, dan ziet men dat de koopkracht van het weekloon in 1890 bedroeg 98,6, in 1900: 100,6, in 1896: 104,2, maar in de tien jaren daarna altijd minder en in 1907 slechts weder 101,5.

In de 17 jaren na 1890 is de koopkracht van het weekloon met ten hoogste 5½ percent gestegen, n.l. in 1896. In de laatste tien jaren bereikte het die stijging nooit weer, maar zonk in 1907 al weer tot slechts 1,5 percent boven het normale en staat in 1907 weer dieper dan het in 10 jaren had gestaan.

Een verhefing van nooit meer dan 5½ percent, in de laatste 10 jaren een daling tot slechts 1½ percent meer dan het gemiddelde van 1890 tot 1900.

En die laatste 17 jaren waren buitengewoon gunstig voor de Amerikaansche arbeiders, want zij waren de tijd van de kolossaalste uitbreiding der industrie. En geen arbeidersklasse verheugt zich, zooals Kautsky zegt, in zulk een vrijheid als de Amerikaansche, geene is meer op de direkte voordeelen uit, geene is minder besmet met socialistisch-revolutionaire idealen, die haar zouden kunnen afhouden van den strijd om de kleine voordeelen.

En toch in 1907 een wezenlijk loon, het loon in levensmiddelen uitgedrukt, in wat de arbeider er voor koopen kan (hierop komt het natuurlijk alleen voor hem aan), maar een bitter beetje beter dan in 1890. In 1907, toen de zaken nog prachtig gingen en het loon in geld nog aanmerkelijk hooger was dan in 1906.

Daarna is zooals men weet de groote crisis gekomen en heeft de loonen enorm verminderd. De officiële cijfers daarover zijn er nog niet, maar zeker is dat de loonen sterker daalden dan de prijzen der levensmiddelen. Daar zorgen de kartels en trusts wel voor, voor zoverre de graanproductie zelve de prijzen niet al hoog houdt.

Over dit laatste een ander maal. Vaststaat dat de Amerikaansche officiële cijfers, evenals de Engelsche, bewijzen, dat in de laatste twintig jaren de vooruitgang der arbeiders een zeer geringe is geweest en zelfs niet genoemd zou mogen worden, als men hem vergelijken ging met den vooruitgang van het kapitaal, van de productiviteit van den arbeid.

H. G.

Droevige gevolgen.

Slot.

Van der Goes vergeet, dat de S. D. A. P. op die wijze niet mag en niet kan gelijk worden gesteld met de arbeiderspartijen in sommige andere landen, waar trouwens de democratie nooit is vermoord als te Deventer, evenals hij vergeet, dat het bestaan van twee, ja meer socialistische organisaties in een land geenszins in abstracto een abnormaal verschijnsel zou zijn.

Van der Goes vergeet echter meer. Hij bestrijdt niet, maar vermeldt evenmin in zijn artikel de *zakelijke* verschillen, die er tusschen de twee partijen, de S. D. A. P. en de S. D. P. bestaan. Zakelijke verschillen, welke wortelen in het verschillende inzicht omtrent de speciale, voor onze Nederlandsche omstandigheden meest gewenschte taktiek. Verschillen, die tot uiting komen en in de houding

ten opzichte van het liberalisme en ten opzichte van de clericalen, en ten opzichte van de andersdenkende arbeiders. Verschillen m. a. w. die de taktiek ten opzichte van het geheele politieke optreden der beide partijen ten nauwste raken en die taktiek doen verschillen. Zoomin als hij m. a. w., de verschillen vermeldt omtrent de uit de nationale verhoudingen af te leiden taktiek, zoomin maakt hij ook maar met een woord melding van de verschillen, die uit de internationale verhoudingen in 't algemeen en speciaal die welke voortvloeien uit de eigenaardige positie van ons land. De Tribune vóór Deventer en daarna als orgaan der S. D. P. heeft voor het eerst consequent en als hoofdzaak de arbeidersklasse van ons land gewezen op de nieuwe taktiek, die voor de internationale arbeidersbeweging voort moet vloeien uit het nieuwe karakter, dat de strijd der arbeiders op internationaal gebied heeft aangenomen sinds de Russische Revolutie.

De Tribune heeft de Nederlandsche arbeiders er op gewezen, dat de tijd voor het overwegen van den parlementairen strijd voorbij is, dat de strijd der arbeiders buiten de parlementen, „de strijd om de macht,” zooals die door Kautsky in zijn brochure in den breede is uiteengezét, voor de internationale arbeidersbeweging moet beginnen op straffe van verflauwing, verslapping, ontmoediging en ineen-zinking.

De Tribune heeft de Nederlandsche arbeiders er op gewezen, dat er vóór hen speciaal reden was de lessen van de internationale beweging, van de internationale theorie en van de nieuwe omstandigheden, van de nieuwe fase, waarin de internationale strijd der arbeidersklasse is getreden, in overweging te nemen en er zich naar te gedragen. Vooreerst omdat Nederland, door zijn geographische en staatkundige ligging, reeds niet veel meer is dan een economisch deel van een der groote wereldmachten, zoodat het proletariaat in Nederland voor zijn bevrijding evenmin op zichzelf kan rekenen als de Nederlandsche bourgeoisie dit vermocht op het einde der 18e eeuw, ten andere, omdat bij de zich steeds meer toespitsende tegenstelling tusschen de ons land omringende wereldmachten, bij de onvermijdelijk naderende botsing tusschen die mogendheden, het lot van onze arbeidersklasse geheel of bijna geheel zal worden bepaald door de resultante van de internationale krachten.

Van der Goes vermeldt van dit alles — wij hebben slechts de grootste en hoofdzakelijkste punten kort samengevat — niets. Men leze er slechts zijn artikel op na. En, waar wij zoeven zeiden: „hij vergeet al deze punten,” daar moeten wij nu, terugkomende op wat wij zoeven zeiden omtrent het bepaald zijn van iemands gezindheid, dit zeggen: neen, hij vergeet ze niet, hij kent ze niet.

Zoo is inderdaad het droevige feit en zoo is heel het droevige optreden van Van der Goes te verklaren: hij kent de verschillen niet, die de Tribune eerst, die de S. D. P. thans scheiden van de S. D. A. P. En waarom kent hij ze niet? Waarom was Van der Goes' gezindheid vóór en na Deventer zoo en niet anders? Gedeeltelijk wel omdat hij, met een zekere nonchalance, die ook bij andere gelegenheden wel was gebleken, zich niet behoorlijk op de hoogte had gesteld van dat, wat de Tribune verdedigde en van het geheel der taktische opvattingen harer redactie. Maar voor een belangrijker deel, omdat Van der Goes de politiek, de Nederlandsche politiek, niet heeft bekeken met de oogen van ons jongeren, die haar zagen in het licht van onze dagelijksche ondervinding in de S. D. A. P. zelve, een ondervinding, die Van der Goes gelijk de meeste andere N.-Tijders miste. De redacteuren van de Tribune m. a. w., hadden niet door hun persoonlijke talenten, maar alleen door het feit, dat zij in gunstiger omstandigheden waren geplaatst, dat zij meer direct van uit het midden van het gevecht de positie der S. D. A. P. en hare tactische bewegingen konden gadeslaan, door het feit ook, dat zij tot een jongere generatie behoorden en meer onder den indruk verkeerden van de wijzigingen in de internationale verhoudingen, op de N. Tijders en op Van der Goes voor, dat zij de Nederlandsche politiek en de S. D. A. P. veel meer in haar werkelijke gedaante zagen dan hun theoretische voorgangers. ¹⁾

Van der Goes m. a. w. heeft, het blijkt ook in zijn stuk: Droevig Gevolg, een groot aantal en juist de belangrijkste zaken niet zoozeer vergeten als wel nooit geweten.

In geen enkel opzicht kan hij dan ook tegen het optreden der S. D. P. bij deze verkiezingen ook maar iets aanvoeren, dat op een zakelijke kritiek, laat staan op een veroordeeling zou lijken.

¹⁾ Uitvoeriger zie men hierover Gorter's brochure: Sociaaldemocratie en revisionisme.

Wat de redactie van de Tribune vóór Deventer propageerde en wat door de S. D. P. als haar taktiek is aanvaard, dit, dat tegenover de schijnmanoeuvres der burgerlijke democraten in ons land het A. K. voorloopig de eenige leuze van het Nederlandsche proletariaat behoort te zijn, het wordt door Van der Goes niet bestreden, maar ook niet verdedigd. Maar daarentegen verdedigt hij het optreden der S. D. A. P., d. w. z. van de revisionistische leiders der S. D. A. P., die, — het is in de Tribune herhaaldelijk aangetoond. — het A. K. eenvoudig in den steek hebben gelaten, die door de practijk van hun optreden den strijd voor het A. K. hebben verzwakt, met het in den mond van Van der Goes ongelooflijk argument, dat men de partij, de S. D. A. P. namelijk, niet verantwoordelijk mag stellen voor en niet mag vereenzelvigen met hetgeen hare leiders zeiden, spraken en... niet zeiden. Ongelooflijk voor iemand, die in zijn brochure „Verkeerde Partijleiding” met de stukken heeft aangetoond, hoe de leiders, neen hoe de leider der S. D. A. P., Mr. P. J. Troelstra, met die partij sinds 1905 heeft kunnen doen wat hij wilde, die heeft aangetoond, hoe door Mr. Troelstra's „verkeerde leiding” het Marxisme in 1906 te Utrecht de muilkorf is aangedaan, hoe sinds dien in de S. D. A. P. een schrikbewind tegen het Marxisme heeft geheerscht, en hoe Mr. Troelstra bij elke gelegenheid zijn wil, zijn dictatorischen wil in de S. D. A. P. heeft weten door te drijven.

En zoo is Van der Goes dan nu de verdediger geworden van dezelfde revisionisten, die hij in de jaren 1905 tot 1907 op 't felst heeft bestreden, want de S. D. A. P. volgt nu eenmaal de taktiek die Troelstra, Vliegen en de mindere revisionistische grootheden en helpers, die heel het goed gedresseerde kader, dat Mr. Troelstra in alle machtsposities der partij heeft geplaatst, de juiste achten. Zij volgt de leiding der Kamerfractie, van *Het Volk* en van de andere organen, die de richting van deze „leidende” organen verder voortplanten. Zij volgt geen andere en geen revisionist in de S. D. A. P. zal dit ontkennen.

«Een ding is, wat officieel op Congressen wordt besloten, wat parlementaire leiders uitspreken, wat door een hoofdorgaan wordt voorgestaan — een ander ding echter, met welke gevoelens en gedachten de verkiezingsstrijd door de duizenden arbeiders — leden der partij wordt gevoerd, in welken geest de strijd door andere tienduizenden wordt meegeleefd.» Met deze — drogreden tracht Van der Goes het bewijs te leveren, dat kritiek, scherpe kritiek op de S. D. A. P. door de Tribune en de S. D. P. niet had mogen worden geleverd.

Welnu: wij behoeven het hier niet nog eens in den breede uiteen te zetten: de S. D. P. en haar vertegenwoordigers meenen, dat het revisionisme een gevaar is voor de arbeidersbeweging, een gevaar even groot als het anarchisme, zijn tegenpool, welks overheersching in de oude beweging Van der Goes en anderen noopte die beweging, deels «vrijwillig» te verlaten. Wij zien en wij hebben niet het minst van Van der Goes mede geleerd, dat de S. D. A. P. revisionistisch wordt geleid en dat zij de arbeidersklasse van ons land verzwakt, inplaats van de socialistische organisatie van het proletariaat te versterken. Wij weten ook, dat het Marxisme, het revolutionaire en wetenschappelijke socialisme, door de S. D. A. P. buiten haar gelederen is verdreven, omdat het voor de vrije machtsontplooiing van het revisionisme hinderlijk was, en dat, nu dit eenmaal geschied is, het Marxisme zich slechts door strijd tegen het revisionisme kan handhaven en versterken. Dat daar „duizenden arbeiders” in de S. D. A. P. zijn, die wel wat voor het socialisme voelen, die er zelfs onzentwegen zeer veel voor voelen, is ons niet onbekend, maar evenzeer weten wij, dat die arbeiders al de verderfelijke en ondemocratische streken van hun leiders, — waarmee men hen volgens Van der Goes niet mag vereenzelvigen — hebben goedgekeurd.

Van Utrecht tot Deventer is er geen enkele schandelijke vertooning in de S. D. A. P. geweest, waaraan zij niet hun sanctie hebben gegeven. Deze arbeiders mogen voor het socialisme veel, ja alles voelen, de democratie, die de weg is naar het socialisme, en de revolutionaire taktiek, de wetenschap van den proletarischen klassenstrijd is hun verborgen gebleven, en zal hun zeker niet worden bijgebracht door, als Van der Goes e. a. hebben gedaan, de vermoordding der democratie te dulden en bijgevolg de democratie als iets bijkomstigs te demonstreeren. Maar bovendien: heeft Van der Goes en hebben anderen ooit in dezen zelfden larmoyanten toon geweeklaagd over de duizenden arbeiders, die buiten de S. D. A. P. staan en ook veel, ja alles voor het socialisme voelen in dien vagen en veel omvattenden zin, waarin dit woord nu door Van der Goes wordt gebruikt? Zijn de

anarchistisch-gezinde arbeiders geen socialisten? Wij meenen, ja wij zijn er zeker van, dat zij betere socialisten zijn dan duizenden leden der S. D. A. P. in dezen zin, dat zij meer gevoelen voor het socialisme als einddoel dan talrijke leden der S. D. A. P. voor wie het socialisme, zooals onze ondervinding ons heeft geleerd, hoogstens een vaag en nietsbeteknend woord is. Maar heeft het feit alleen, dat deze lieden buiten de S. D. A. P. socialisten zijn, ooit tot de conclusie geleid, dat men om dit feit alleen hen als gelijkwaardige strijders voor de bevrijding der arbeidersklasse zou moeten beschouwen? Voorzeker is daarvan in de S. D. A. P. allerminst ooit sprake geweest. En zoo kunnen wij dan heel het betoog van Van der Goes in het tweede stuk van zijn artikel niet anders noemen dan op drogredenen opgebouwd, met het eenige doel om de S. D. P. te verzwakken.

Zoover is Van der Goes in zijn ijver om de S. D. A. P. en haar revisionistische leiders en taktiek te verdedigen gegaan, dat hij uit het feit, dat de S. D. P. een candidaat heeft gesteld tegenover den liberalen candidaat in Amsterdam IV een grief maakt tegen de... S. D. P. De Tribune gaf daarbij niet te verstaan, zooals v. d. Goes insinueert ¹⁾, maar sprak het duidelijk uit, dat de S. D. A. P. in dit district geen candidaat stelde, om de Unie-liberalen ter wille te zijn. En V. d. Goes roept met pathos uit, dat alleen reeds de bewering, dat de S. D. A. P. bij eerste stemming in welk district ook opzettelijk voor den liberaal het veld vrij zou laten, de socialistisch-gezinde arbeiders, voor zoover zij er kennis van hadden genomen, belet moet hebben een blijk van vertrouwen te geven aan den candidaat der S. D. P.!! Welnu: de arbeiders, voor zoover zij niet door de S. D. A. P. waren opgehitst, hebben er anders over geoordeeld. Zij althans hebben begrepen, dat er maar èene reden voor de S. D. A. P. kon zijn, zich in dit district te onthouden en wel de begeerte om het democratische liberalisme niet onnoodig in de wielen te rijden. En zij hebben op de volle vergaderingen, waar onze sprekers optraden, dit door hun applaus te kennen gegeven.

Van der Goes verdedigt zelfs het niet-steunen van de candidaturen Vader en Van den Berg in Weesp en Bussum.

Wij laten het oordeel hierover gaarne aan onze lezers over en aan de arbeiders, die, ondanks de vuilaardige leugen-campagne, door de S. D. A. P. tegen onze candidaten gevoerd, in enkele maanden ons stemmencijfer hebben doen verdrievoudigen.

v. R.

¹⁾ Wij moeten het helaas een insinuatie noemen Troelstra of Duys waardig, zooals Van der Goes zich in het artikel en ook te dezer plaatse durft uit te laten over onzen vriend Wijnkoop. Dit althans kon Van der Goes weten, dat Wijnkoop er nooit tegen op heeft gezien, de dingen, die hij bedoelde, rechtuit te zeggen. Mr. Troelstra zal zich ongetwijfeld verheugd hebben over het feit, dat een man als Van der Goes gemeend heeft hem in zijn wijze van bestrijding van Wijnkoop te moeten volgen.

Van de Afdelingen.

Leiden. Bij de tusschentijdsche verkiezing bleken alle kiezers, die de eerste maal niet op onze drie candidaten stemden ons verlaten te hebben. De omstandigheid dat de candidaat der S. D. A. P. in een der districten in herstemming kwam, en dus kans scheen te hebben, is daaraan zeker niet vreemd. Intusschen ging nu ook deze laatste, nu er maar één plaats te bezetten viel, aanmerkelijk achteruit. Blijkbaar hadden de eerste maal tal van christelijke arbeiders hem in plaats van een der katholieke candidaten gesteund.

Amsterdammers!

VRIJDAG 20 AUGUSTUS kursusvergadering over „Arbeid en Armoede”, in Gebouw D'Geelvinck, Singel bij de Munt, om half negen precies.

Onze leden worden aangespoord hun kameraden hierheen mede te nemen.

Wordt lid van de Sociaaldemocratische Partij. — Abonneert U op „De Tribune”.